

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5Cdo/107/2024                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 8723212497                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 27.03.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Bajánková           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:8723212497.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Mgr. L. Č., narodenej XX. N. XXXX, J. B. XX, zastúpenej advokátkou JUDr. Silviou Kollárovou, Levoča, Štúrova 29, proti žalovanému Poľnohospodárskemu družstvu "Goral" 059 78 Veľká Franková, Veľká Franková 124, IČO: 00 617 741, o žalobe na obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 25C/44/2023, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 16. apríla 2024 sp. zn. 25Co/5/2024, takto

### rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaný nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 12. januára 2024 č. k. 25C/44/2023-17 žalobu žalobkyne na obnovu konania, ktoré sa viedlo na súde prvej inštancie pod sp. zn. 3C/29/2018 odmietol (výrok I.) a žalovanému voči žalobkyni náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Mgr. L. Č.N. ako pôvodná žalovaná sa žalobou na obnovu konania domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd povolil obnovu konania vedeného pod sp. zn. 3C/29/2018 vo veci zaplattenia sumy 2.665,21 eura s príslušenstvom titulom náhrady škody. Súd prvej inštancie uviedol, že v pôvodnom konaní bolo o podanej žalobe žalobcu (v tomto konaní žalovaný, pozn.) najskôr rozhodnuté platobným rozkazom Okresného súdu Kežmarok, ktorý bol podaným odporom zo zákona zrušený. V priebehu konania vzal žalobca žalobu späť, a preto súd uznesením zo 16. júla 2021 č. k. 3C/29/2018-110 konanie zastavil a žiadnej zo sporových strán nepriznal nárok na náhradu konania. Po podanom odvolaní zo strany žalovanej Krajský súd v Prešove uznesením zo 14. októbra 2021 č. k. 16Co/12/2021-148 napadnuté uznesenie potvrdil a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z toho potom vyplýva, že vo veci bolo právoplatne rozhodnuté procesným uznesením, ktorým sa končí konanie, a preto žaloba na obnovu konania smeruje voči rozhodnutiu, proti ktorému v zmysle zákona nie je prípustná, a preto ju súd prvej inštancie odmietol. Čo sa týka ďalších uznesení Okresného súdu Kežmarok, ktorým vyšší súdny úradník rozhodol o výške náhrady trov odvolacieho konania a tiež, ktorým súd rozhodol o sťažnosti žalovanej voči tomuto

uznesení, ide o rozhodnutia, ktoré nie sú meritorne, a teda rozhodnutia, voči ktorým nie je žaloba na obnovu konania prípustná. O trovách konania bolo rozhodnuté tak, že úspešnému žalovanému trovy konania priznané neboli, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne uznesením zo 16. apríla 2024 sp. zn. 25Co/5/2024 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznal (výrok II.). Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že uznesenie týkajúce sa zastavenia konania v súvislosti so späťvzatím žaloby nie je typom rozhodnutia, voči ktorému by bola prípustná žaloba na obnovu konania. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že v rámci disciplinárnej komisie Slovenskej advokátskej komory došlo k právoplatnému postihu právnej zástupkyne Poľnohospodárskeho družstva "Goral", odvolací súd uviedol, že postih voči právnej zástupkyni bol vedený za právne zastupovanie vo veci vedenej pred Okresným súdom Kežmarok pod sp. zn. 8Cb/42/2021, teda v inom konaní. O prípustnosti zastupovania vo veci vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3C/29/2018 bolo právoplatne rozhodnuté Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 16Co/12/2021 a tým bolo splnenie procesných podmienok v predmetnom konaní právoplatne vyriešené. Preto mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie správne žalobu na obnovu konania ako neprípustnú odmietol. Čo sa týka trov konania, o týchto bolo rozhodnuté tak, že úspešnému žalovanému trovy konania priznané neboli preto, lebo mu žiadne trovy konania nevznikli.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, v ktorom namietala porušenie práva na spravodlivý proces v súlade s ustanovením § 420 písm. b), c), f) v spojení s § 424, § 427 ods. 1, § 428, § 429 ods. 1, § 431 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Dovolateľka poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 12/2005, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/86/2008, nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 166/2009, II. ÚS 387/2010, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 160/2009 a I. ÚS 4/1994. Uviedla, že žaloba na obnovu konania bola podaná v súlade s § 397 písm. a), § 400 a § 403 ods. 2 CSP preto, lebo porušením zákona zakladajúcu neplatnosť a nezákonnosť celého konania v danej veci od začiatku bola tá skutočnosť, že súdy pripustili a rešpektovali vyjadrenia, návrhy a osobnú účasť bez akéhokoľvek preskúmania právne nekvalifikovaného mandátu právnej zástupkyne - advokátky žalobcu v pôvodnom konaní, t. j. JUDr. Ivety Fabianovej a jej následne konajúcej substituentky. Poukázala na rozhodnutie disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory, ktorým bola JUDr. Iveta Pálffy Fabianová uznaná za vinnú, že ako právna zástupkyňa klienta Poľnohospodárske družstvo "Goral" 059 78 Veľká Franková v konaní pred Okresným súdom Kežmarok pod sp. zn. 8Cb/42/2021 udelila svojej koncipientke JUDr. PhDr. U. B. substitučnú plnú moc na zastupovanie v celom konaní, čím sa dopustila disciplinárneho previnenia, pretože porušila povinnosť advokáta uloženú jej v ustanovení § 16 ods. 2 a § 64 ods. 2 zákona o advokácii. Poukázala na tú skutočnosť, že podala odvolanie proti uzneseniu sp. zn. 3C/29/2018 s tým, že už pôvodne konajúci okresný súd vydal vo veci platobný rozkaz bez toho, aby dôsledne preveril aktívnu a pasívnu legitímáciu účastníkov konania. Sudca súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol o zastavení konania a senát Krajského súdu v Prešove, ktorý potvrdil prvostupňové uznesenie bezprecedentným spôsobom porušil základné práva dovolateľky. Poukázala ďalej na rozhodnutia vyšších súdnych autorít týkajúce sa vecnej legitímácie účastníka konania, ktorú súdy neposúdili. O návrhu na zastavenie konania nemala žiadnu vedomosť preto, lebo podľa pokynu sudcu bolo uznesenie doručované právnenému zástupcu žalobcovi a právnenému zástupcovi žalovanej JUDr. Dávidovi Hoffmanovi. V tomto postupe súdu videla odmietnutie prístupu k súdu zo strany priamo verejného činiteľa. Poukázala ďalej na tú skutočnosť, že od začiatku spochybňovala plnomocenstvo pre právne zastúpenie Poľnohospodárskeho družstva "Goral" advokátkou JUDr. Ivetou Fabiánovou a tvrdila, že ako advokátka nemala právne a skutkovo kvalifikovaný mandát na jeho zastupovanie. Zosummarizovala rozhodnutia vyšších súdnych autorít týkajúcich sa podpisu splnomocnenia a poukázala na tú skutočnosť, že žalobca nemal aktívnu legitímáciu na podanie žaloby na náhradu škody proti žalovanej, nepreukázal pasívnu legitímáciu žalovanej v tomto spore a že advokátka JUDr. Iveta Fabianová mala právne neúčinný mandát na zastupovanie žalobcu v konaní. Výdaním nezákonného rozhodnutia súdu prvej inštancie odobreného postupom krajského súdu bolo porušené právo na súdnu ochranu dovolateľky. Svojvôľu sa v zásade môže prejavovať v dvoch podobách, v podobe procesnej svojvôle, teda hrubého a opakovaného porušenia zásadných ustanovení právnych predpisov alebo v podobe hmotnoprávnej svojvôle, teda

extrémneho nesúladu medzi právnym základom pre rozhodovanie vecí a závermi orgánu verejnej moci. Tieto skutočnosti dokázala a dôsledne popísala a dokladovala v žalobe na obnovu konania.

3.1. Preto dovolateľka v konečnom dôsledku mala za to, že jej návrh na obnovu konania je zákonný, dôvodný a opodstatnený. Nakoľko Krajský súd v Prešove pochybil, žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím zrušil uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie súdu prvej inštancie a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie ako aj priznal žalobkyni trovy prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania. Zároveň žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky nariadil vo veci verejné pojednávanie, pretože považuje za bezprecedentné a neprípustné, aby takto jednoznačne vecne, právne a skutkovo obhájený spor bol doslova zahmlený a pozametáný pod koberec.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, nie však dôvodné, a preto je potrebné ho zamietnuť (§ 448 CSP).

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

6. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Dovolací súd sa zaoberal namietanou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. b) CSP, kedy dovolateľka namietala, že súdy v prejednávanej veci rozhodli bez toho, aby zákonným spôsobom preverili aktívnu a pasívnu legitímáciu účastníkov konania.

8. Procesná subjektivita strany konania znamená spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon priznáva strane (§ 61 CSP). Túto subjektivitu má podľa uvedeného ustanovenia ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju priznáva zákon. Procesná subjektivita teda vyplýva z hmotnoprávných predpisov. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) právnické osoby nadobúdajú spôsobilosť mať práva a povinnosti dňom ich vzniku, t. j. dňom, ku ktorému sú zapísané do obchodného alebo iného zákonom určeného registra, ak osobitný zákon neupravuje ich vznik inak. Túto spôsobilosť strácajú svojím zánikom, pričom zanikajú dňom výmazu, pokiaľ osobitné zákony neustanovujú inak. Z uvedeného vyplýva, že dôvod zmätočnosti uvedený v § 420 písm. b) CSP je daný vtedy, ak sa konanie viedlo s osobou, ktorá nemala spôsobilosť na práva a povinnosti. Teoreticky prichádzajú do úvahy prípady, keď sa konanie viedlo, teda v tomto prípade s neexistujúcou právnickou osobou, prípadne s osobou, ktorá nemá spôsobilosť na práva a povinnosti.

8.1. „Ak v žalobe označený účastník nemá právnu subjektivitu (nie je spôsobilý byť účastníkom súdneho konania), nemôže súd pripustiť, aby na jeho miesto vstúpil do už začatého konania subjekt s právnou subjektivitou; nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky tohto konania, pre ktorý treba konanie zastaviť.“ Tento nedostatok nemožno odstrániť ani opravou alebo doplnením podľa § 128 a § 129 CSP, pretože nejde o vadu podania spočívajúcu v jeho nesprávnosti alebo neúplnosti. Tento nedostatok nemožno odstrániť ani postupom podľa § 63 CSP, lebo procesnú subjektivitu stratil žalovaný ešte pred začatím konania. Neprichádza do úvahy ani zámena účastníkov, pretože túto už Civilný sporový poriadok vôbec neupravuje. Nedostatok vecnej legitímácie

sa má totiž riešiť novým konaním. Taktiež neprichádza do úvahy ani pristúpenie do konania podľa § 79 CSP, pretože takýto postup je možný len za predpokladu, že žalovaný, ku ktorému alebo na ktorého miesto má vstúpiť niekto iný, mal procesnú subjektivitu v čase jeho začatia. Ak po začatí konania strana stratí procesnú subjektivitu, súd postupuje podľa § 63 CSP pri fyzických osobách, resp. § 64 CSP pri osobách právnických. Za zmatečné sa preto nepovažuje, ak súd pokračuje v konaní s jeho právnymi nástupcami, ak to povaha veci pripúšťa.

8.2. Od procesnej subjektivity treba odlišovať tzv. vecnú legitímáciu strany - aktívnu či pasívnu, ktorá znamená hmotnoprávny vzťah strany sporu k prejednávanej veci. Má ju iba ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Vecná legitímácia a jej nedostatok je z hľadiska prípustnosti dovolania právne bezvýznamná.

8.3. Spôsobilosť byť účastníkom konania treba odlišovať od tzv. vecnej legitímácie účastníka - aktívnej či pasívnej, ktorá je z hľadiska prípustnosti dovolania irelevantná (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. apríla 1992 sp. zn. 4Cdo/22/1992).

8.4. Preto s poukazom na vyššie uvedené dovolacia námietka ohľadom nedostatku skúmania vecnej legitímácie v konaní, ktoré má byť predmetom žaloby o obnovu konania nie je dôvodná. Žalobkyňa v súvislosti s dovolacím dôvodom § 420 písm. b) CSP neuvádzala osobitnú argumentáciu. Pokiaľ za vadu v zmysle § 420 písm. b) CSP považovala skutočnosť, že za žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom konal zástupca, ktorý sa nepreukázal riadnym plnomocenstvom v konaní, táto vada nespadá pod dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia. Dovolací súd nezistil žiadny deficit v právnej subjektivite na strane žalobkyne ani žalovaného.

9. Dovolateľka ďalej poukazovala na vadu zmatečnosti podľa § 420 písm. c) CSP, a to z dôvodu pochybenia na strane súdov oboch inštancií pri doručovaní uznesenia o zastavení konania právnomu zástupcovi dovolateľky.

10. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu je potrebné uviesť, že tento dôvod sa vzťahuje na procesnú podmienku konania týkajúcu sa procesnej spôsobilosti strany v spore. Procesná spôsobilosť fyzickej osoby je totožná so spôsobilosťou na právne úkony v zmysle § 8 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

10.1. Pokiaľ dovolateľka existenciu vady zmatečnosti v zmysle § 420 písm. c) CSP odvodzovala z absencie preukázania riadneho zastúpenia pôvodného žalobcu ako právnickej osoby plnomocenstvom, táto skutočnosť je pre posúdenie procesnej spôsobilosti irelevantná, rovnako ako aj ďalšia argumentácia žalobkyne k tejto skutočnosti. Z obsahu spisu, ani z dovolania nevyplyva, že by strana - žalovaný ako právnická osoba nemala v spore procesnú spôsobilosť (§ 19a Občianskeho zákonníka) a táto procesná podmienka konania nebola v spore žiadnym spôsobom spochybnená. Na uvedený prípad dopadajú právne závery vyslovené dovolacím súdom pod sp. zn. 4Cdo/196/2016, 4Cdo/204/2016, v zmysle ktorých: „Podľa § 237 ods. 1 písm. c) O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený. Predpokladom procesnej nespôsobilosti účastníka konania je skutočnosť, že nemá vôbec spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva alebo brať na seba povinnosti alebo táto jeho spôsobilosť je obmedzená. Účastníkom konania môže byť fyzická osoba, právnická osoba a štát, ktorí môžu pred súdom samostatne konať (procesná spôsobilosť) v tom rozsahu, v akom majú spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (§ 20 O. s. p.). Podľa § 19a ods. 1 Občianskeho zákonníka môže byť spôsobilosť právnickej osoby nadobúdať práva a povinnosti obmedzená len zákonom. Nejde však o také obmedzenie spôsobilosti, ktoré by odôvodňovalo povinnosť ustanoviť tejto právnickej osobe zástupcu. Dovolací dôvod uvedený v § 237 ods. 1 písm. c) O. s. p. (teraz § 420 písm. c) CSP) nemôže preto vzniknúť na strane účastníka konania, ktorým je právnická osoba. Môže sa vzťahovať len na fyzickú osobu ako účastníka konania, prípadne na jej zákonného zástupcu. Existencia vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. c) O. s. p. (teraz § 420 písm. c) CSP) preto v prejednávanej veci neprichádza do úvahy. Uvedená dovolacia argumentácia vychádza z nesprávnej interpretácie § 237 ods. 1 písm. c) O. s. p. Toto ustanovenie totiž dopadá výlučne na situáciu, v ktorej: a/ účastník nemal procesnú spôsobilosť a (zároveň) b/ nebol riadne zastúpený. Z uvedeného dôvodu preto skutočnosť, či právnická osoba konala alebo nekonala prostredníctvom osoby oprávnenej v jej mene konať

(štatutárnym orgánom alebo ním poverenými osobami), nie je z hľadiska posúdenia procesnej spôsobilosti účastníka v zmysle § 237 ods. 1 písm. c) O. s. p. (teraz § 420 písm. c) CSP) významná. Pokiaľ teda dovolateľka tvrdila existenciu tejto vady - nedostatku riadneho zastúpenia žalovaného, ide o námietku zmätočnú, nemajúcu oporu vo vyššie citovanom zákonnom ustanovení, pretože žalobca má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti, a teda aj spôsobilosť byť účastníkom konania a pred súdom samostatne konať, t. j. procesnú spôsobilosť.“

10.2. V prípade dovolania pre vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. c) CSP je potrebné rozlišovať procesnú spôsobilosť, teda spôsobilosť samostatne pred súdom konať ako strana sporu. Každému patrí v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti. Právnické osoby a štáty ju majú bez obmedzenia; preto vo vzťahu k týmto subjektom nemôže vzniknúť jej nedostatok. Právnické osoby konajú prostredníctvom štatutárnych orgánov alebo poverených zamestnancov. Naproti tomu nedostatok procesnej spôsobilosti sa môže reálne vyskytnúť na strane fyzickej osoby ako strany alebo jej zákonného zástupcu. Procesná spôsobilosť fyzickej osoby je totožná so spôsobilosťou vlastnými úkonmi nadobúdať práva a povinnosti v zmysle § 8 OZ, podľa ktorého spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou. Plnoletosť sa nadobúda dovŕšením osemnásteho roku. Pred dosiahnutím tohto veku sa plnoletosť nadobúda len uzavretím manželstva. Fyzické osoby, ktoré nemajú procesnú spôsobilosť, musia byť v konaní zastúpené zástupcom. Nedostatok procesnej spôsobilosti strany sporu je teda odstrániteľný. Ak je stranou fyzická osoba, súd postupuje podľa § 69 až 71 CSP vhodným opatrením, a to ustanoví zástupcu či procesného opatrovníka (§ 26, 27, 30 OZ).

10.3. V prejednáwanej veci teda dovolateľka nenamietala nedostatok procesnej spôsobilosti tak, ako ju definuje § 420 písm. c) CSP, a preto ani tento dovolací dôvod nebol daný.

11. Dovolací súd skúmal existenciu dovolateľkou uplatneného dovolacieho dôvodu, ktorým je tzv. vada zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) dovolateľka v dovolaní namietala nesprávny procesný postup súdov oboch inštancií, ktoré rešpektovali nekvalifikovaný mandát právnej zástupkyne žalobcu v pôvodnom konaní, a tiež nepresvedčivosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

14. K námietkam dovolateľky týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne

odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné sudy zistia skutkový (skutočný) stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať aj v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom rámci, ktorý predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Inak povedané, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

15. Vo svetle uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že uznesenie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním žalobkyne spĺňa kritériá pre odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 a § 393 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, že nakoľko sa žalobkyňa domáha obnovy konania voči uzneseniu o zastavení konania pre späťvzatie žaloby, jedná sa o taký typ rozhodnutia, voči ktorému je obnova konania neprípustná. Z odôvodnení rozhodnutí obidvoch súdov nižších inštancií, chápaných v ich organickej jednote ako celok (I. ÚS 259/2018) je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov sudy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého uznesenia odvolací súd prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil. Odôvodnenie jeho uznesenia zodpovedá aj základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia, vyplýva z neho vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Odvolací súd sa stručným, ale dostatočným spôsobom vysporiadal s relevantnými odvolacími námietkami dovolateľky (body 13-16). Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné. Závery, ku ktorým odvolací súd dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Dovolací súd pripomína, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Dovolateľka v dovolaní neuvádza relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené v základnom konaní.

15.1. Dovolací súd uvádza, že odvolací súd (spolu so súdom prvej inštancie) vo svojom odôvodnení dostatočným spôsobom poukázal na zistený skutkový stav a z neho vyvodil závery, že nakoľko je predmetom návrhu na obnovu konania uznesenie o zastavení konania, takýto návrh je potrebné v súlade s § 413 ods. 1 psím. c) CSP odmietnuť preto, lebo tento typ rozhodnutia nespadá pod definíciu konaní, resp. rozhodnutí pripúšťajúcich obnovu konania v §§ 397 a 398 CSP.

15.2. Pokiaľ dovolateľka namietala nedostatok v zastupovaní na strane pôvodného žalobcu pre disciplinárny postih jeho právnej zástupkyne, odvolací súd sa s touto námietkou vysporiadal v bodoch

17-18 napadnutého uznesenia s tým, že tento postih sa týkal právnej zástupkyne žalobcu v inom súdnom konaní, a preto nie je preukázane, že by súvisel s prejednávanou vecou. Zároveň dovolací súd akcentuje, že pre naplnenie zmätočnostnej vady podľa § 420 písm. f) CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nie každé procesné pochybenie má vždy za následok porušenie práva na spravodlivý proces s nevyhnutnosťou zrušenia celého rozhodnutia. Je súčasťou doktríny i súdnej praxe, že nestačí spravidla jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania. Nevyhnutnou podmienkou, aby rozhodnutie odvolacieho súdu pri dovolacom prieskume obstálo je, aby ako celok vykazovalo znaky spravodlivosti (7Cdo/27/2019, 2Cdo/44/2020, 9Cdo/83/2022).

15.3. Dovolateľka ďalej v dovolaní namietala doručovanie jej právnomu zástupcovi v pôvodnom konaní, kedy uznesenie o zastavení konania bolo doručované JUDr. Dávidovi Hoffmanovi a nie JUDr. Silvii Kollárovej. S touto námietkou sa odvolací súd vysporiadal v bode 18 napadnutého uznesenia, kedy Krajský súd v Prešove v uznesení zo dňa 14. októbra 2021 sp. zn. 16Co/12/2021 uviedol, že v zmysle § 110 ods. 2 veta druhá CSP platí vyvrátiteľná právna domnienka, že ak má strana sporu zvolených viacero advokátov, doručuje súd podania ktorémukolvek z nich. Okrem toho takáto vada rovnako v zmysle § 397 CSP nezakladá prípustnosť žaloby o obnovu konania.

16. Dovolací súd ďalej poznamenáva, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porovnaj R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

16.1. Dovolací súd v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020) sa zaoberal aj celkovým postupom odvolacieho súdu pokiaľ išlo o hodnotenie skutkových zistení a potrebu dokazovania a nezistil porušenie procesných pravidiel CSP v odvolacom konaní, ktoré by mohlo mať za následok dôvodnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

17. V zmysle uvedeného dovolací súd konštatuje, že dovolanie, v ktorom dovolateľka namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. b), c), f) CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné. Vzhľadom na uvedené dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

18. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania, nakoľko mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.